

Знаємо, хочемо, вміємо, але не робимо

Реформа системи місцевого самоврядування неможлива без внесення системних змін до Конституції. На цьому наголосили учасники комітетських слухань з упровадження в Україні Європейської хартії місцевого самоврядування. В рамках заходу експерти також обговорили Національну стратегію децентралізації та реформи місцевого самоврядування, підготовлену Директоратом з питань демократичних інституцій Ради Європи.

Олексій СИЩУК,
Микола БІЛОКОПИТОВ (фото)

Відкриваючи слухання, голова Комітету Верховної Ради з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Олександр Омельченко наголосив: зважаючи на скасування політреформи, слухання відбуваються в нових реаліях України як президентської республіки, отже, ключовим завданням Верховної Ради до дати місцевих виборів 30 жовтня є приведення вітчизняного законодавства у відповідність до редакції Конституції 1996 року. Стосовно реформ місцевого самоврядування парламентарій відзначив напрацьований проект закону про ліквідацію райдержадміністрацій та надання райрадам повноважень формування власних виконавчих органів, який уже упродовж кількох років не вноситься до сесійної зали. «Знаємо, хочемо, вміємо, але не робимо. Це найбільша біда», – підкреслив він.

Голова Державного фонду сприяння місцевому самоврядуванню Сергій Маліков зацентрував увагу присутніх на нещодавній заяві Президента Віктора Януковича про необхідність зміни Основного Закону в частині регулювання місцевого самоврядування. В інтерв'ю одному з українських телеканалів глава держави наголосив, що спочатку це питання має пройти відповідну дискусію в суспільстві, експертному середовищі, зокрема у Венеціанській комісії.

Текст Європейської хартії не містить моделей місцевого самоврядування, які можна було б запозичити. Це, швидше, набір принципів і цінностей, якими послуговуються

західні демократії, зазначив експерт Ради Європи Вадим Прошко. Так, в основі хартії – надання місцевому самоврядуванню достатніх повноважень для виконання його представницьких функцій. Також він звернув увагу на значну кількість помилок, двозначностей і колізій у перекладі офіційного англійського тексту документа на українську мову.

Учасники слухань обговорили експертний висновок Ради Європи щодо відповідності національного законодавства України положенням Європейської хартії місцевого самоврядування. На думку авторів, нашій державі потрібно перейти до загальноєвропейської концепції місцевого самоврядування: надати повноцінні права обласним та районним радам; втілити в життя принцип субсидіарності (можливості приймати ефективні рішення на найнижчому владному рівні); впорядкувати систему делегування повноважень; запровадити бюджетну систему, за якої органи місцевого самоврядування діятимуть самостійно та під власну відповідальність.

Окрім того, відбулася презентація Національної стратегії (дорожньої карти) реформування місцевого самоврядування в Україні. Зокрема,

для посилення місцевої та регіональної демократії експерти пропонують розробити проект закону «Про місцеві державні адміністрації» і нову редакцію Закону «Про місцеве самоврядування» та внести зміни до Конституції України, щоб розмежувати повноваження місцевих держадміністрацій і виконавчих функцій районних та обласних рад. На часі підготовка законопроекту про муніципальну власність і внесення змін до Бюджетного кодексу для збільшення частки податкових надходжень.

В ухвалених за підсумками слухань рекомендаціях міститься пропозиція до глави держави утворити при Раді регіонів постійно діючу експертну робочу групу з питань розвитку місцевого самоврядування й винести на розгляд питання про хід упровадження в нашій державі Європейської хартії. Таку саму постійно діючу робочу групу доцільно утворити і при профільному комітетові Верховної Ради.

Від Кабінету Міністрів очікують розробки проекту Національної стратегії реформування системи місцевого самоврядування в Україні на середньострокову перспективу з урахуванням рекомендацій Ради Європи.